

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/245/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123013055
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123013055.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov Mgr. Michala Polláka a JUDr. Martina Žovinca, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu riaditeľa ústavu na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 15.11.2023 č.k. 12Nt/47/2023 - 18, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 11.1.2024 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 9 ods. 3, ods. 4 zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov tak, že odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX mení spôsob výkonu trestu odňatia slobody tak, že na ďalší výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Levice, sp. zn. 4T/225/2012 zo dňa 23. 01. 2013, v spojení s uznesením Okresného súdu Levice, sp. zn. 4T/225/2012 zo dňa 04. 10. 2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4Tos/12/2018 zo dňa 29. 01. 2018, vo výmere 2 (dva) roky 6 (šesť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, odsúdeného preraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený sťažnosť, ktorú bližšie odôvodnil tým, že:

„Čo sa týka napadnutého uznesenia a jeho odôvodnenia v tomto smere poukazujeme, že je potrebné na komplexné rozhodnutie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou pripojiť a priložiť spisy a to OS Levice, č. 1T/30/2022, kde súd právoplatne rozhodol dňa 23.10.2023 a uložil samostatný trest odsúdenému 4 mesiace s tým, že ho zaradil do minimálneho stupňa stráženia, ďalej priložiť spis OS Trnava, č. 10Nt/2/2023 spojený s KS Trnava č. 3Tos/162/2023. Po zadokumentovaní a priložení uvedených spisov k tomuto konaniu je možné zistiť, že odsúdený má zdravotné problémy, z dôvodu, ktorých bol i dvakrát hospitalizovaný v Nemocnici pre obvinených a odsúdených v Trenčíne a to aj z dôvodu psychických problémov, kde je aj liečený na psychiatrii. Vôbec v napadnutom uznesení nie je o tomto jeho hospitalizovaní v Nemocnici pre obvinených a odsúdených v Trenčíne ani len zmienka, čo má podľa nášho názoru veľmi podstatný vplyv na konanie a rozhodnutie v tejto veci. Taktiež k aktuálnemu zdravotnému stavu neprosieva, že už 4 mesiace je odsúdený umiestnený na samostatnej cele a možný kontakt – telefonovanie s rodinou má povolený iba 4x do mesiaca, čo ešte horšie vplyva na jeho psychický a zdravotný stav. Ako obhajca ho pravidelne navštevujem a taktiež i na základe požiadania rodiny som sa dožadoval informácie o aktuálnom zdravotnom stave odsúdeného. Preto na podklade vyššie uvedených skutočností navrhuje, aby bolo napadnuté rozhodnutie zrušené čo ho vzhľadom na vykonané dokazovanie robí nepreskúmateľným a vec vrátiť na opätovné preskúmanie a prejednanie.“

Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave ako nadriadený súd, oprávnený rozhodovať o sťažnosti odsúdeného, preskúmal v zmysle ustanovenia § 192 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je nedôvodná.

Prvostupňový súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na svoje rozhodnutie a skutočnosti, ktoré zistil z vykonaného dokazovania správne vyhodnotil. Prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že z hodnotenia ústavu vyplýva, že pre sústavné porušovanie ústavného poriadku, pre pôsobenie na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu bol odsúdený premiestnený na oddiel s bezpečnostným režimom. Jeho správanie je do značnej miery determinované aktuálnym psychickým nastavením a osobnostnou charakteristikou. Ani na oddiele špecializovaného zaobchádzania sa jeho správanie nestabilizovalo, bolo naďalej na slabej úrovni, sú zaznamenané ďalšie negatívne poznatky o jeho správaní, opakovane nedodržiaval zásady hygieny nielen osobnej, ale najmä kolektívnej, vo svojich veciach neudržiaval poriadok, porušil zákaz fajčenia mimo vyhradených priestorov. Na oddiele s bezpečnostným režimom správanie odsúdeného taktiež nie je na požadovanej úrovni, naďalej nedodržiaval zásady osobnej ani kolektívnej hygieny, vo svojich veciach neudržiaval poriadok, neplní si zákonné povinnosti. Doposiaľ disciplinárne odmenený nebol, v súčasnosti má vykázané tri disciplinárne tresty v dňoch 05.05.2023, dňa 09.06.2023 a dňa 08.09.2023. V rámci oddielu špecializovaného zaobchádzania bol uplatňovaný individuálny prístup direktívnou formou, individuálne poradenstvo bolo zamerané na dôsledné a systematické dodržiavanie ústavného poriadku a registrovanie výskytu výrazných zmien v správaní, uvedené zaobchádzanie však neplnilo svoj účel. V rámci oddielu s bezpečnostným režimom v zaobchádzaní s odsúdeným je aplikovaný direktívny prístup s dôrazom na dôsledné dodržiavanie ústavného poriadku, časového rozvrhu dňa, ustrojenosti, upravenosti a hygieny. Sú posilňované vhodné a žiaduce vzorce správania, výchovné pohovory sú zamerané na negatívny vplyv návykových látok na jeho osobu i ďalší život po výkone trestu. Odsúdený však naďalej neplní ciele stanovené programom zaobchádzania, resocializačná prognóza je nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti, voči odsúdenému je v súčasnosti vedené ďalšie trestné konanie. Riaditeľ ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou preto v zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, navrhol odsúdenému zmeniť spôsob výkonu trestu odňatia slobody z ústavu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Odsúdený počas verejného zasadnutia uvedené skutočnosti nenamietal, k predmetu konania sa nevyjadril.

Predmetom prieskumu bola vecná i procesná správnosť napadnutého uznesenia.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Prvostupňový súd na rozhodnutie o návrhu odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu trestu nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktoré predvolal odsúdeného, ktorému dal možnosť vyjadriť sa k návrhu a realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú zo zákona.

Pokiaľ ide o vecnú správnosť napadnutého uznesenia, sťažnostný súd zistil, že prvostupňový súd vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu, na ktorý aplikoval príslušné zákonné ustanovenia. V návrhu sú podrobne uvedené dôvody spočívajúce najmä v nedodržiavaní stanovených noriem v priebehu výkonu trestu, ktoré sa premietlo do disciplinárnych potrestaní odsúdeného, u odsúdeného sa napriek individuálnemu prístupu nepodarilo dosiahnuť plnenie cieľov programu zaobchádzania. Z dokazovania vykonaného na verejnom zasadnutí je zrejmé, že ciele stanovené v programe zaobchádzania doposiaľ neplní. Z vyjadrenia zástupcu ústavu je zrejmé, že po podaní návrhu na zmenu výkonu trestu sa nič nezmenilo, nedošlo k pozitívnej zmene v správaní odsúdeného.

Sťažnostný súd je teda rovnako ako prvostupňový súd toho názoru, že odsúdený svojim správaním a opakovaným porušovaním ústavného poriadku splnil podmienky na preradenie do ústavu na výkon trestu s prísnejším stupňom stráženia a preto správne prvostupňový súd rozhodol, keď vyhovel návrhu riaditeľa ústavu o zmenu spôsobu výkonu trestu preradením odsúdeného do ústavu so stredným stupňom stráženia. Na uvedenom nemôže nič zmeniť ani subjektívny pohľad odsúdeného na to, že vplyv na rozhodnutie súdu by malo oboznámenie sa s trestnými spismi odsúdeného, pretože by preukázali zdravotné problémy odsúdeného, z dôvodu ktorých bol i opakovane hospitalizovaný, a to aj z dôvodu psychických problémov.

Sťažnostný súd upozorňuje, že už z predloženej správy – návrhu riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je zrejmé, že ústavu na výkon trestu sú známe adaptačné problémy odsúdeného, existuje aj podozrenie zo suicidálneho pokusu, čo však sám odsúdený poprel, avšak hodnotenie správania sa odsúdeného zohľadňuje aj aktuálne psychické nastavenie a osobnostnú charakteristiku odsúdeného.

Odsúdenému aj (nielen) z týchto dôvodov je venované špecializované zaobchádzanie, ani to však nič nemení na prístupe odsúdeného k plneniu cieľov stanovených programom zaobchádzania. Sťažnostný súd pripomína, že preradenie do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s prísnejším stupňom stráženia nemôže byť odsúdenému na ujmu v prípade prejavenej a reálnej snahy odsúdeného pripraviť sa na život po výkone trestu odňatia slobody, a ani to neznamená, že odsúdenému nebude zohľadňovaný jeho aktuálny zdravotný stav pri zaobchádzaní. Otázka aktuálneho zdravotného stavu, a skutočnosť, že je umiestnený na samostatnej cele, že má vymedzený kontakt s rodinou iba 4 krát do mesiaca, tak ako namieta v podanej sťažnosti, nemá vplyv na správny záver prvostupňového súdu o tom, že doterajší pobyt odsúdeného v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia nevedol k náprave a polepšeniu odsúdeného, a že odsúdený sa opakovane dostáva do rozporu s internými predpismi vzťahujúcimi sa na výkon trestu. Zdravotný stav odsúdeného bude zohľadňovaný a primerane právam odsúdeného riešený bez ohľadu na to, či sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody s minimálnym alebo stredným stupňom stráženia.

S poukazom na napadnuté uznesenie a hodnotenie odsúdeného, prvostupňový súd správne dospel k záveru, že na odsúdeného bude potrebné pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. Na základe uvedeného, krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.